

SADRŽAJ

UVOD.....	1
1. UPOTREBA I ELEMENTI OPLATA.....	2
1.1 Upotreba oplata.....	2
1.2 Elementi oplata.....	3
2. TRADICIONALNE I SAVREMENE OPLATE.....	4
2.1 Prednosti i nedostaci tradicionalnih i savremenih oplata.....	5
2.2 Pritisak betona na oplatu.....	6
ZAKLJUČAK.....	7
LITERATURA.....	8

UVOD

Oplata, koja se često koristi za označavanje oplatnih sistema (sklopovi,konstrukcije), od davnina se koriste za izgradnju. Intenzivniji razvoj počeo je u 19. veku, paralelno s razvojem cementa.

Danas prvenstveno služe za oblikovanje sveže betonske mešavine u dizajnirani oblik i nošenje, sve dok beton ne postane sposoban da preuzme opterećenje.

Specijalni tip oplata su kalupi koji se koriste za proizvodnju montažnih betonskih elemenata. Pored toga, oplate se u građevinarstvu koriste i za zaštitu iskopa, zaštitu ljudi od pada predmeta pri radovima na visini, a u današnje vreme još vrlo retko pri zidanju lukova i slično. Beton, odnosno armirani beton, je u 20. veku postao najzastupljeniji građevinski materijal, pa je s tim i učestalost korišćenja i važnost oplata porasla.

Na njihov značaj ukazuje da se oko 75% svega betona izvodi u oplatama, a kod betonskih konstrukcija prosečne složenosti za 1 m³ njihove zapremnine potrebno je 10 - 20 m² oplatnih površina.

Od oplata se zahteva da poseduju određene osobine, kao što su nepropusnost, obradljivost, prilagodljivost konstrukcijama različitih dimenzija, vlastita težina, nosivost, sigurnost za rad, otpornost na vlagu, udarce i habanje. Većina svega ovoga utče na njihovo održavanje i trajnost.

Pored onih tradicionalnih, danas se proizvode različite vrste oplate s različitim mogućnostima primene. Savremenim oplatnim sastavim zahtevaju znatno niže troškove rada u odnosu na tradicionalne oplate, ali su zbog većih početnih ulaganja isplativi tek kada se dovoljno puta iskoriste.

Nakon ukratkog upoznavanja sa pojmom i značajem oplata, u narednom tekstu će biti detaljnije analizirane sličnosti i razlike između tradicionalnih i savremenih oplata, kao i njihove prednosti i nedostaci.